

jevo, že opačnému, nijak nedoloženému tvrzení st-lky nevěří a že tedy zmíněnou její obranu pokládá za věcně nesprávnou. Nebyla tedy tím, že žal. úřad výslovně na zmíněnou námitku neodpověděl, st-lce ztížena obrana, a nejde tedy o vadu podstatnou. Poněvadž pak správní řízení jest ovládáno zásadou volného hodnocení prostředků průvodních, nelze shledati ani podstatnou vadu řízení ani nezákonnost v tom, že žal. úřad tvrzení st-lčinu nevěřil, kdyžtě měl před sebou nepopřené skutečnosti, z nichž mohl dospěti k závěru, že st-lka činnou stoupenkyní podvrtného směru politického-jest.

K výtce, že žal. úřad neodpověděl výslovně na námitku, že trestný čin, pro který byla st-lka odsouzena, byl amnestován, sluší uvést, že podle čl. 1 rozhodnutí presidenta republiky ze 16. června 1934 (Věstník min. spravedlnosti ze 16. června 1934 č. 6 roč. XVI.), na které stížnost poukazuje, byly osobám, které byly přede dnem tohoto rozhodnutí občanským soudem pravoplatně odsouzeny pro přestupky nebo přečiny zákona na ochranu republiky, spáchané před 1. lednem 1934, k trestu na svobodě ne delšímu než jeden měsíc, prominuty tresty (zbytek trestů) pod podmínkou, že nebudou znovu odsouzeny k trestu na svobodě pro trestný čin spáchaný do 2 let ode dne tohoto rozhodnutí. I když tedy snad st-lka byla účastnou této amnestie, mělo to v zápětí jen, že jí byl prominut trest (zbytek trestu) s podmínkou v amnestičním aktu uvedenou, nebránilo to však správnímu úřadu, aby skutkovou podstatu, která byla základem onoho odsouzení, položil za základ svého rozhodnutí podle § 7 odst. 1 lit. d) zákona č. 55/1928 Sb., poněvadž amnestie ze 16. března 1934 takového účinku nemá. Jestliže však zmíněný amnestiční akt pro konkrétní spor je nerozhodný, nelze shledati ani podstatnou vadu řízení v tom, že žal. úřad na námitku vznesenou v tomto směru v odvolání z výměru I. stolice výslovně neodpověděl.

Č. 12.495.

Zemědělství. — Samospráva obecní. — Řízení správní: * Obci jako takové nepřisluší postavení procesní strany v řízení o vykloučení lesa podle § 2 lesního zákona z 3. prosince 1852 č. 250 ř. z.

(Nález z 15. září 1936 č. 13.550/36.)

Věc: Obce Říčany a Radošovice proti rozh. zem. úřadu v Praze z 12. července 1934 ze 17. července 1934 a z 18. července 1934 o přeměně lesní půdy na pozemky stavební.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Okr. úřad v Říčanech výměry z 30. března 1934 a z 5. dubna 1934 dal zúčastněným stranám Františku Josefu knížeti z L., spolku »Péče o zdraví venkova«, ing. Dr. Emanuelu T. a Dr. Josefu Š. podle § 2 lesního zákona z 3. prosince 1852 ř. z. povolení, aby určité

vymezené části pozemku č. kat. 424/1 ve Strašíně — jež svého času tvořily součást zabraného velkého majetku L.-ského, byly však stát. pozemkovým úřadem ze záboru propuštěny a z části na 3 posléze uvedené zúčastněné strany převedeny — mohly býti lesní kultuře trvale odňaty, resp. povahy lesní půdy zbaveny a aby se získaných ploch mohlo použití pro účely stavební a ke zřízení potřebných komunikací. Současně odmítl námitky, jež stěžující si obce Říčany a Radošovice proti této žádosti vznesly pro nedostatek legitimace.

Odvolání, jež obě jmenované obce z výměrů těch podaly, žal. úřad nař. rozhodnutími zamítl.

Jednaje o stížnosti, do rozhodnutí těch podané, vycházel soud z těchto úvah:

Jádro sporu tvoří otázka, příslušelo-li stěžujícím si obcím v řízení o shora uvedených žádostech postavení procesních stran a byly-li tedy v řízení tom legitimovány vznášeti námitky, o nichž byl úřad povinen věcně rozhodovati.

Řízení to bylo zahájeno o žádosti zúčastněných stran, aby jim okr. úřad v Říčanech dal povolení k tomu, aby směly svoje lesní pozemky, jež následkem pravoplatného propuštění jich státním pozemkovým úřadem ze záboru se staly jejich soukromým volným vlastnictvím, vyklučovati, t. j. tedy aby směly tuto lesní půdu odnítí její dosavadní lesní kultuře, spočívající v pěstování dříví. V řízení tom se tedy nejednalo a také ani nemohlo jednati o tom, mají-li uvedené pozemky býti propuštěny ze záboru, zejména pak ani o tom, mají-li býti k účelům stavebním parcelovány nebo jinak přeměněny na pozemky stavební — třebaž zúčastnění ve svých žádostech uváděli, že účelem tohoto vyklučování je pozdější jejich zastavění. Nutno proto všechny tyto vedlejší otázky při posuzování sporného případu ponechat mimo úvahu.

Povolení k tomu, aby soukromá lesní půda směla býti odňata pěstění dříví a aby jí smělo býti použito k účelům jiným, uděluje podle § 2 lesního zákona z 3. prosince 1852 č. 250 ř. z. okr. úřad politický. Podle tohoto předpisu také žal. úřad přítomnou žádost posuzoval a vyřídil, a proti tomuto pojetí ani stížnost ničeho nenamítá. Podle 2. odst. cit. zákonného ustanovení má úřad nejprve vyslechnouti držitele sama a také ty osoby, které mají na dotčený les právní nároky, a pak rozhodnouti, zda povolení z veřejných důvodů může býti uděleno čili nic. Vznese-li při řízení jiné osoby námitky soukromoprávní, má úřad žadatele odkázati na pořad práva, aby si napřed svá práva proti těmto osobám vyřídil. Až do rozhodnutí nesmí býti provedena žádná změna ke škodě lesního porostu.

Z tohoto ustanovení plyne jasně, že v řízení, jež se zahájí o žádosti za vyklučení lesa, přísluší postavení procesní strany s právem vznášeti námitky, o nichž má úřad meritorně rozhodnouti, jen takovým osobám, jež uplatňují právní nárok na les, o jehož vyklučení jde, a že tedy všichni ostatní interesenti, ať je zájem jejich na udržení lesní kultury na pozemcích těch jakýkoli, jsou z procesního postavení takto vymezeného vyloučeni, a že přísluší jedině politickému úřadu usuzovati

a rozhodovati o tom, zda veřejné zájmy dovolují, aby na těchto pozemcích přestala existovati kultura lesní.

Tento výklad cit. ustanovení vzal v podstatě také žal. úřad za základ svého rozhodnutí a ani stížnost v zásadě proti němu nic nenamítá. Snaží se však dovoditi, že toto zákonné ustanovení bylo změněno vydáním obec. zřízení z let šedesátých minulého století. Její argumentace spočívá v tom, že v době vydání lesního zákona z roku 1852 nebyly obce v nynějším ústrojí ještě ustaveny, neboť se tak stalo teprve ústavou únorovou z roku 1861 a zákonem z 5. března 1862 č. 18 ř. z., resp. pro Čechy zákonem ze 16. dubna 1864 č. 7 z. z. (obec. zřízením českým), v jehož §§ 28 a 29 jest obcím přikázána široká působnost ve správě veřejné, která zejména nabyla netušeného rozsahu a rozmachu v době popřevratové. Stěžující si obce berou si tedy oprávnění k zásahu do předmětného řízení z toho, že jsou subjekty práva veřejného, jichž hlas má býti slyšán, upravují-li se zájmy veřejné z oboru jejich působnosti, vymezené obec. zřízením. O takovýto případ prý v daném případě jde, ježto se jedná o zájmy veřejné, spadající do jejich působnosti, ať již místní (patrně samostatné) či přenesené.

Soud nemusil se v daném případě zabývatí otázkou, zda v roce 1852 skutečně ještě neexistovaly v Čechách obce v ústrojí obdobném, jakého se jim dostalo ústavou, resp. obec. zřízením z let šedesátých minulého století, a nemusil zejména zkoumati, zda po případě okolnost tato i přes širokou pravomoc, jež byla již obcím svěřena v tehdy platném obec. zřízení ze 17. března 1849 č. 170 ř. z. (t. zv. Stadionovském), mohla býti zákonodárci překážkou, aby v řízení o vyklučování lesní půdy nesvěřil obcím aspoň po boku úřadů státních ochranu veřejných zájmů na zachování lesní půdy — ať již v roli interesenta či jako úřadu spolurozhodujícího. Plyneť i z právního řádu, jak se vyvinul v době pozdější a jak zejména je v platnosti i dnes, že obcím přísluší z předpisů obec. zřízení jen ony kompetence, jež jsou jim v tomto zákoně přiznány, a že zejména nejsou ex lege povolány na spolupůsobení ve všech případech, kde se jedná o ochranu zájmů jakýchkoli. Že by obcím v obec. zřízení byla přiznána kompetence na ochranu zájmů veřejných — eminentně národohospodářských —, zejména na zachování lesní půdy, se že žádného předpisu obec. zřízení dovoditi nedá. Ostatně není ani myslitelné, aby byl zákonodárce takovouto kompetenci obcím přiznal, kdyžt podle povahy věci půjde zpravidla o zájmy přesahující území jedné obce, a proto by se úprava taková nedala ani srovnati se základním pravidlem § 28 odst. 1 obec. zřízení čes. Všude tam, kde zákonodárce — také z doby po vydání obec. zřízení — chtěl připustiti, aby v řízení prováděném úřady státními vystupovala obec na ochranu nějakých veřejných zájmů, tedy mimo roli obyčejného souseda, výslovně to vytkl (srov. na př. § 29 živn. řádu, §§ 82, 83 a 81 čes. vod. zákona, § 18 bod 4 elektr. zákona č. 438/1919 Sb. a j.). Proto tam, kde v zákoně takovéto přizvání obce zvlášť vytčeno není, nepřísluší jí v řízení přikázaném do kompetence úřadů jiných, zejména tedy státních, ani procesní postavení strany, ani postavení činitele na rozhodování spoluúčastného.

Může tedy v daném případě jíti jen o to, zda stěžující si obce v řízení přednesly námitky, v nichž bylo by lze shledávati uplatnění nějakého

práva na les, o jehož vyklučení se zde jednalo. I kdyby tato zákonná podmínka legitimace vystupovati jako strana v řízení o vyklučení lesa se dala vykládati ve smyslu co nejliberálnějším, bylo by lze ji pojímati nanejvýš jako právní nárok na to, aby půda, o níž jde, byla ponechána trvale lesnímu hospodaření. Že by stěžující si obce byly během řízení něco uplatnily, co by se dalo pojímati jako právní nárok tohoto obsahu, soud nalézt nemohl.

Že takovýto nárok nevyplývá ze všeobecné místně-policejní kompetence, přiznané obcím v § 28 čes. obec. zřízení, podává se z toho, co bylo již shora pověděno. Nic takového neplyne ani z té okolnosti, že stěžujícím si obcím bylo snad státním pozemkovým úřadem slíbeno, že jim sporná zabraná půda bude svého času přidělena podle zákonů o pozemkové reformě, kdyžť obce ty samy ani netvrdí, že jim půda ta byla nějakým úředním aktem již platně přidělena. Konečně ani možnost, že snad vyklučené půdy bude v budoucnosti užito ke zřízení obytných domů, a že snad zřízení ev. používání těchto domů bude zájmy obce poškozovati, nemůže založiti právní nárok jejich na to, aby půda ta byla zachována právě lesní kultuře, zvláště když proti škodlivým účinkům těchto staveb budou se moci brániti v příslušném řízení stavebním. Dlužno tedy uznati, že žal. úřad oběma stěžujícím si obcím právem upřel legitimaci v řízení o žádostech zúčastněných stran jako procesní strany vystupovati a námitky proti požadovanému povolení vznášeti.

Slušelo proto stížnost jejich zamítnouti pro bezdůvodnost, při čemž se soud nemohl již zabývati dalšími námitkami st-lek, k jichž uplatnění jim byla legitimace právem upřena.

Č. 12.496.

Řízení správní: * Správní úřad, jenž neprávem vyslovil, že z jeho rozhodnutí jest přípustný opravný prostředek, a jemuž bylo uloženo nadřízeným úřadem, aby vydal rozhodnutí se správným poučením o opravných prostředcích, není, prováděje tento příkaz, oprávněn své původní rozhodnutí in merito měniti.

(Nález ze 16. září 1936 č. 2797/34.)

Věc: Zem. úřadovna pro dělnické pojištění na Slovensku v Bratislavě proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě ze 6. října 1933 — — — o úrazovém pojištění.

Výrok: Naříkané rozhodnutí ze 6. října 1933, pokud jím bylo odvoláno rozhodnutí zem. úřadu z 24. dubna 1929 a znovu meritorně rozhodnuto o námitkách proti zařadovacímu výměru, zrušuje se pro nezákonnost. — — —

Důvody: Zem. úřadovna pro dělnické pojištění na Slovensku v Bratislavě uznala výměrem z 23. listopadu 1927, zaslaným ředitelství vojenských lesních podniků v Malackách, podnik »Kácení dříví v obcích: